

2023/2699

1.12.2023

UITVOERINGSBESLUIT (EU) 2023/2699 VAN DE COMMISSIE

van 27 november 2023

over de grensoverschrijdende TEN-T-spoorverbinding tussen Brussel en Luxemburg op de kernnetwerkorridor Noordzee-Middellandse Zee (onderdeel van het EuroCap-Railproject)

(Kennisgeving geschied onder nummer C(2023) 7384)

(Slechts de tekst in de Nederlandse en Franse taal is authentiek)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) nr. 1315/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 betreffende richtsnoeren van de Unie voor de ontwikkeling van het trans-Europees vervoersnetwerk en tot intrekking van Besluit nr. 661/2010/EU ⁽¹⁾, en met name artikel 47, lid 2,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Zoals erkend in de opeenvolgende werkplannen voor de kernnetwerkorridor Noordzee-Middellandse Zee, is het grensoverschrijdende spoorwegproject EuroCap-Rail de spoorwegverbinding die tot doel heeft de verbinding Brussel-Luxemburg te moderniseren en door te trekken tot Straatsburg, om zo een hoogwaardige lijn tot stand te brengen die de drie Europese institutionele hoofdsteden met elkaar verbindt. Zodra dit project is voltooid, zal het de lokale, de korte grensoverschrijdende, de nationale en de internationale verkeersstromen van de Benelux naar Zwitserland en Italië verbeteren.
- (2) Het koolstofvrij maken van het vervoer is een belangrijke beleidsdoelstelling van de Unie. In de mededeling “De Europese Green Deal” ⁽²⁾ van 11 december 2019 heeft de Commissie de ambities van de Unie op het gebied van de bestrijding van de klimaatverandering bevestigd en versterkt.
- (3) Zoals uiteengezet in de strategie voor duurzame en slimme mobiliteit ⁽³⁾, is het bevorderen van het vervoer van goederen en passagiers per spoor een belangrijk aspect van het vervoersbeleid van de Unie; dit vormt al geruime tijd een prioriteit bij de uitvoering van het TEN-T-netwerk.
- (4) Door de voltooiing van het grensoverschrijdende spoorwegproject EuroCap-Rail zal de kernnetwerkorridor Noordzee-Middellandse Zee worden gemoderniseerd en uitgerust met moderne, veilige en energie-efficiënte spoorweginfrastructuur die bijdraagt tot de verwezenlijking van de bovengenoemde doelstellingen.
- (5) Het project EuroCap-Rail is vooraf vastgelegd op de kernnetwerkorridor Noordzee-Middellandse Zee in deel III van de bijlage bij Verordening (EU) 1153/2021 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁴⁾.
- (6) EuroCap-Rail is een belangrijk grensoverschrijdend spoorwegproject waarbij België en Luxemburg betrokken zijn en dat ook ten goede komt van Frankrijk en andere lidstaten die afhankelijk zijn van een moderne spoorverbinding van de Benelux naar Zwitserland en Italië.
- (7) Dit project heeft betrekking op de aanleg van nieuwe infrastructuur en de verbetering van de bestaande infrastructuur. Om het project tijdig en op gecoördineerde wijze te kunnen uitvoeren, moeten de beschrijving van de nodige acties en het tijdschema voor de uitvoering daarvan bij besluit worden vastgesteld.

⁽¹⁾ PB L 348 van 20.12.2013, blz. 1.

⁽²⁾ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's “De Europese Green Deal” (COM(2019) 640 final).

⁽³⁾ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's “Strategie voor duurzame en slimme mobiliteit — Het Europees vervoer op het juiste spoor naar de toekomst” (COM(2020) 789 final).

⁽⁴⁾ Verordening (EU) 2021/1153 van het Europees Parlement en de Raad van 7 juli 2021 tot vaststelling van de Connecting Europe Facility en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1316/2013 en (EU) nr. 283/2014 (PB L 249 van 14.7.2021, blz. 38).

- (8) Dit zal bijdragen tot de verwezenlijking van de grensoverschrijdende doelstellingen van het werkplan voor de kernnetwerkkorridor Noordzee-Middellandse Zee.
- (9) België en Luxemburg hebben reeds aanzienlijke werkzaamheden uitgevoerd, waaronder studies en infrastructuurwerken, voor de verwezenlijking van het project EuroCap-Rail.
- (10) Om deze redenen is het van belang te bepalen welke acties nog moeten worden ondernomen voor de volledige voltooiing van het project, zodat de Europese en nationale middelen optimaal kunnen worden ingezet, in overeenstemming met de respectieve planning en toepasselijke medefinancieringspercentages, samen met de beschikbare financiële middelen op nationaal en regionaal niveau.
- (11) Om toezicht te kunnen houden op de voortgang bij de uitvoering van het project, moeten de lidstaten regelmatig aan de Commissie verslag uitbrengen over de tracés op hun grondgebied en haar in kennis stellen van eventuele veranderingen.
- (12) Het bij dit besluit vastgestelde tijdschema voor de uitvoering mag geen afbreuk doen aan de naleving van de eisen die zijn vastgelegd in de internationale wetgeving en het EU-recht, inclusief de bepalingen ter bescherming van het milieu en de menselijke gezondheid. Dit tijdschema moet het mogelijk maken de beschikbaarheid van financiering te plannen en volledig te optimaliseren, zonder daarbij evenwel vooruit te lopen op de financiële verplichtingen van een lidstaat of van de Unie. Het mag in geen geval afbreuk doen aan de strenge normen van de Unie en de lidstaat inzake milieubescherming en inspraak van de bevolking.
- (13) De betrokken lidstaten moeten voldoen aan de milieuwetgeving van de Unie, met name Richtlijn 92/43/EEG van de Raad ⁽⁵⁾ en Richtlijn 2011/92/EU van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁶⁾. Er moeten verzachtende maatregelen worden toegepast op delen die tot Natura 2000-gebieden behoren en er moeten voorwaarden worden vastgesteld om de werkzaamheden tijdens de meest geschikte perioden uit te voeren.
- (14) Onverminderd artikel 47, lid 2, tweede alinea, van Verordening (EU) nr. 1315/2013 moet in dit besluit een herzieningsclausule worden opgenomen.
- (15) België en Luxemburg hebben de in dit besluit vervatte maatregelen goedgekeurd.
- (16) De in dit besluit vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het in artikel 52 van Verordening (EU) nr. 1315/2013 bedoelde comité,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Voorwerp

Dit besluit bevat een beschrijving van de acties en het tijdschema voor de uitvoering van het grensoverschrijdende spoorwegproject EuroCap-Rail tussen Brussel en Luxemburg.

Artikel 2

Acties en tijdschema

België en Luxemburg staan garant voor de tijdige uitvoering van de volgende acties:

Op lijn 161 (Brussel-Namen)

- a) Watermaal-Ottignies: werkzaamheden voor het opwaarderen van vier baanvakken om de capaciteit en snelheid tegen december 2026 te verhogen:
 - spoorwegtechnische werkzaamheden (sporen, bovenleidingen en seingeving) voor de vernieuwing van bestaande sporen en de toevoeging van twee nieuwe sporen tussen het station van Watermaal (inbegrepen) en het station van Ottignies (niet inbegrepen) tegen december 2026.

⁽⁵⁾ Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PB L 206 van 22.7.1992, blz. 7).

⁽⁶⁾ Richtlijn 2011/92/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (PB L 26 van 28.1.2012, blz. 1).

- b) Ottignies-knooppunt Louvain-La-Neuve: werkzaamheden voor het opwaarderen van vier baanvakken om de verkeerscapaciteit en -snelheid tegen december 2028 te verhogen:
- bouw van stationperrons voor de nieuwe sporen tegen december 2028;
 - spoorwegtechnische werkzaamheden (sporen, bovenleidingen en seingeving) voor de vernieuwing van de sporen van het station Ottignies (inbegrepen) tot het knooppunt Louvain-La-Neuve (inbegrepen) tegen december 2028.
- c) Knooppunt Louvain-La-Neuve naar Gembloux: werkzaamheden om de verkeerssnelheid tegen december 2028 te verhogen:
- regularisatie van de spoorafstand op 2,25 m (momenteel variërend van 2,00 tot 2,25 m) tegen december 2028;
 - vervanging of aanpassing van kunstwerken waarvan het profiel ontoereikend is geworden met het oog op de verhoging van de snelheid tegen december 2028;
 - sanering van de spoorwegperrons, met inbegrip van de behandeling van groot afgegraven materiaal, teneinde de waterafvoer en het onderhoud tegen december 2028 te vergemakkelijken;
 - uitbreiding en verhoging van de stationperrons van de onbemande stopplaatsen van Mont-Saint-Guibert, Blanmont, Chastre en Ernage tegen december 2028;
 - herziening van de signalering met het oog op de snelheidsverhoging tegen december 2028;
 - herelektrificatie van de sectie met een bovenleiding van 3 kV tegen december 2028.
- d) Gembloux-Rhisnes: werkzaamheden om de verkeerssnelheid tegen december 2027 te verhogen:
- regularisatie van de spoorafstand op 2,25 m (momenteel variërend van 2,00 tot 2,25 m) tegen december 2026;
 - vervanging of aanpassing van kunstwerken waarvan het profiel ontoereikend is geworden met het oog op de verhoging van de snelheid tegen december 2026;
 - sanering van de spoorwegperrons, met inbegrip van de behandeling van groot afgegraven materiaal, teneinde de waterafvoer en het onderhoud tegen december 2026 te vergemakkelijken;
 - uitbreiding en verhoging van de stationperrons van de onbemande stopplaatsen van Loncée, Beuzet en Saint-Denis-Bovesse tegen december 2026;
 - herziening van de signalering met het oog op de snelheidsverhoging tegen december 2027;
 - herelektrificatie van de sectie met een bovenleiding van 3 kV tegen december 2026;
 - opheffing van spoorwegovergangen 56 en 58 tegen december 2026.
- e) Rhisnes-Namen: werkzaamheden om de verkeerssnelheid tegen december 2029 te verhogen:
- regularisatie van de spoorafstand op 2,25 m (momenteel variërend van 2,00 tot 2,25 m) tegen december 2029;
 - vervanging van kunstwerken waarvan het profiel ontoereikend is geworden door de verhoging van de snelheid tegen december 2029;
 - sanering van de spoorwegperrons, met inbegrip van de behandeling van de rotswand en groot afgegraven materiaal om de waterafvoer en het onderhoud tegen december 2029 te vergemakkelijken;
 - uitbreiding en verhoging van de stationperrons van de onbemande stopplaats van Rhisnes tegen december 2029;
 - herziening van de signalering met het oog op de snelheidsverhoging tegen december 2029;
 - herelektrificatie van de sectie met een bovenleiding van 3 kV tegen december 2029;
 - bouw van een nieuw schakelstation in Rhisnes tegen december 2029.

Op lijn 162 (Namen-Luxemburgse grens)

- a) Ciney-Haversin: werkzaamheden om de verkeerssnelheid tegen december 2027 te verhogen:
- regularisatie van de spoorafstand op 2,25 m (momenteel variërend van 2,00 tot 2,25 m) tegen december 2025;

- vervanging van kunstwerken waarvan het profiel ontoereikend is geworden met het oog op de verhoging van de snelheid tegen december 2025;
 - sanering van de spoorwegperrons, met inbegrip van de behandeling van de rotswand en groot afgegraven materiaal om de waterafvoer en het onderhoud tegen december 2025 te vergemakkelijken;
 - uitbreiding en verhoging van de stationperrons van de onbemande stopplaatsen van Leignon en Chapois tegen december 2025;
 - installatie van nieuwe seingeving tegen december 2027;
 - herelektrificatie van de sectie met een gemengde bovenleiding van 3 kV/25 kV tegen december 2025;
 - opheffing van de spoorwegovergangen Leignon en Chapois tegen december 2024.
- b) Haversin-Marloie: werkzaamheden om de verkeerssnelheid tegen december 2028 te verhogen:
- regularisatie van de spoorafstand op 2,25 m (momenteel variërend van 2,00 tot 2,25 m) tegen december 2028;
 - vervanging van kunstwerken waarvan het profiel ontoereikend is geworden door de verhoging van de snelheid tegen december 2028;
 - sanering van de spoorwegperrons, met inbegrip van de behandeling van de rotswand en groot afgegraven materiaal om de waterafvoer en het onderhoud tegen december 2028 te vergemakkelijken;
 - uitbreiding en verhoging van de stationperrons van de onbemande stopplaats van Aye tegen december 2028;
 - installatie van nieuwe seingeving tegen december 2028;
 - herelektrificatie van de sectie met een gemengde bovenleiding van 3 kV/25 kV tegen december 2028;
 - rechttrekken van spoorwegbochten tegen december 2027.
- c) Station van Marloie: algehele herontwikkeling van de spoorweginfrastructuur:
- verbetering en volledige vervanging van de spoorweginfrastructuur tegen juni 2025;
 - herelektrificatie van het traject met een gemengde bovenleiding 3 kV/25 kV tegen december 2025;
 - installatie van nieuwe seingeving tegen december 2025;
 - uitbreiding en verhoging van de stationperrons tegen december 2026.
- d) Marloie-Jemelle: werkzaamheden om de verkeerssnelheid tegen december 2029 te verhogen:
- regularisatie van de spoorafstand op 2,25 m (momenteel variërend van 2,00 tot 2,25 m) tegen december 2029;
 - vervanging van kunstwerken waarvan het profiel ontoereikend is geworden door de verhoging van de snelheid tegen december 2029;
 - sanering van de spoorwegperrons, met inbegrip van de behandeling van de rotswand en groot afgegraven materiaal om de waterafvoer en het onderhoud tegen december 2029 te vergemakkelijken;
 - installatie van nieuwe seingeving tegen december 2025;
 - herelektrificatie van de sectie met een gemengde bovenleiding van 3 kV/25 kV tegen december 2029.
- e) Jemelle-Grupont: werkzaamheden om de verkeerssnelheid tegen december 2029 te verhogen:
- regularisatie van de spoorafstand op 2,25 m (momenteel variërend van 2,00 tot 2,25 m) tegen december 2029;
 - vervanging van kunstwerken waarvan het profiel ontoereikend is geworden met het oog op de verhoging van de snelheid tegen december 2029;
 - sanering van het spoorwegperron, met inbegrip van de behandeling van gesteente en groot afgegraven materiaal om de waterafvoer en het onderhoud tegen december 2029 te vergemakkelijken;
 - uitbreiding en verhoging van de stationperrons van de onbemande stopplaats van Forrières tegen december 2029;
 - installatie van nieuwe seingeving tegen december 2029;
 - herelektrificatie van de sectie met een gemengde bovenleiding van 3 kV/25 kV tegen december 2029.

- f) Grupont-Hatrival: verhoging van de verkeerssnelheid tegen december 2027:
- regularisatie van de spoorafstand op 2,25 m (momenteel variërend van 2,00 tot 2,25 m) tegen december 2025;
 - vervanging van kunstwerken waarvan het profiel ontoereikend is geworden met het oog op de verhoging van de snelheid tegen december 2025;
 - sanering van de spoorwegperrons, met inbegrip van de behandeling van gesteente en groot afgegraven materiaal om de waterafvoer en het onderhoud tegen december 2025 te vergemakkelijken;
 - uitbreiding en verhoging van de stationperrons van de onbemande stopplaatsen van Grupont en Poix-Saint-Hubert tegen december 2025;
 - installatie van nieuwe seingeving tegen december 2027;
 - herelektrificatie van de sectie met een gemengde bovenleiding van 3 kV/25 kV tegen december 2025;
 - rechttrekken van spoorwegbochten tegen december 2025.
- g) Ciney-Hatrival: spanningsomschakeling van 3 kV naar 25 kV tegen december 2029:
- installatie van een 25kV-stroomsysteem op het traject Namen-Hatrival met de bouw van een nieuw schakelstation, een schakelonderstation en zeven onderstations voor autotransformatoren tegen december 2029;
 - installatie van een nieuwe zone van fasescheiding en een nieuwe zone van spanningsscheiding tegen december 2029;
 - aanpassing van de huidige bovenleiding van lijn 43 om de levering van 25 kV van het station Marloie naar Melreux tegen december 2029 mogelijk te maken.

Op lijn nr. 8, Luxemburg

- a) Aanleg van een nieuwe spoorlijn tussen Luxemburg en Bettembourg tegen eind 2026 met tests, homologatie, certificering en opleiding tegen eind 2028:
- werkzaamheden aan spoorwegperrons — traject Livange-Bettembourg, tegen september 2025;
 - werkzaamheden aan spoorwegperrons — traject Howald-Hesperange, tegen augustus 2025;
 - werkzaamheden aan spoorwegperrons — traject Hesperange-Berchem, tegen november 2025;
 - voltooiing van de aansluiting van de nieuwe lijn in het station Bettembourg, tegen november 2026;
 - voltooiing van de aansluiting van de nieuwe spoorlijn in het station Howald, tegen december 2026;
 - voltooiing van de werkzaamheden aan de spoorlijn tegen december 2026.
- b) Herontwikkeling van het station Bettembourg:
- inbedrijfstelling van het nieuwe seinhuis in Bettembourg tegen december 2026;
 - studie voor de herontwikkeling van het station Bettembourg tegen december 2023;
 - aanvang van de werkzaamheden in het station Bettembourg: 2026;
 - einde van de werkzaamheden in het station Bettembourg: 2033.

Artikel 3

Rapportering

België en Luxemburg rapporteren minstens eenmaal per jaar aan de Commissie en de Europese coördinator voor de kernnetwerkcorridor Noordzee-Middellandse Zee over de uitvoering van de in artikel 2 bedoelde acties en stellen hen in kennis van alle eventuele vertragingen, de oorzaken daarvan en de corrigerende maatregelen die zij hebben genomen. De lidstaten kunnen daartoe, indien van toepassing, gebruikmaken van de inhoud van de jaarlijkse statusverslagen die moeten worden ingediend in het kader van de subsidieovereenkomsten van de financieringsfaciliteit voor Europese verbindingen.

*Artikel 4***Herziening**

Uiterlijk op 31 december 2025 evalueert de Commissie, op verzoek van België en Luxemburg of op eigen initiatief, de acties en het tijdschema als bedoeld in artikel 2, met de hulp van de Europese coördinator voor de kernnetwerkcorridor Noordzee-Middellandse Zee.

Artikel 5

Dit besluit is gericht tot het Koninkrijk België en het Groothertogdom Luxemburg.

Gedaan te Brussel, 27 november 2023.

Voor de Commissie
Adina VĂLEAN
Lid van de Commissie
